

Tato rigorózní práce si klade za cíl popsat vývoj leniency programu jakožto klíčového nástroje pro odhalování národních i mezinárodních kartelů. Začíná obecným popisem soutěžního práva a oblasti kartelové spolupráce, aby plynule přešla ke smyslu leniency programu. Ten je pro úplnost řešen také z nepravního úhlu pohledu - prostřednictvím teorie her a vězňova dilematu, neboť tyto fenomény se leniency programu překvapivě podobají. Poprvé je zde nastíněna otázka deterrence gapu, tedy jakéhosi indikátoru motivace účastníků kartelu tento kartel zradit a odhalit jeho existenci příslušným úřadům. Kartely jsou pro ilustraci popsány i formou tabulek, aby bylo zjevné o kolik (odhalených) provinění ročně se jedná, v jaké výši se pohybují uložené pokuty a kolik procent z obrátu dotčených společností tyto pokuty obvykle tvoří. Blíže jsou popsány leniency programy různých států, s důrazem na rozdíly v jejich vyspělosti a efektivitě, přičemž některé jsou popsány i historicky, s popisem vývoje a zvyšování míry použitelnosti daného leniency programu. Speciální pozornost je věnována samozřejmě právní úpravě České republiky, nicméně rozebírány jsou pro srovnání i některé ostatní evropské jurisdikce, protože ačkoliv se jedná také o státy Evropské unie, tak leniency program často reflektuje národní specifika. Vzhledem k tomu, že dle názoru autora se může zajímavý (a z pohledu zvýšení efektivity daného leniency programu) významný prvek objevit i v jiném systému než evropském, byly do této práce pro úplnost zařazeny také neevropské programy, a to zejména asijské (kde dochází k výraznému ekonomickému růstu), africké (pro ukázkou toho, že navzdory prvotnímu dojmu nemusí být nijak pozadu oproti evropské úpravě - alespoň v teoretické rovině) a zejména americké. Úprava leniency v USA je pokročilá, a jak je v této práci několikrát zmiňováno, slouží často jako vzor boje proti kartelům obecně, nejen v oblasti aplikace leniency programu, ale také v oblasti soukromoprávního vymáhání. Po popisu zahraničních právních úprav soutěžního práva s důrazem na řešení kartelů a leniency program se dostáváme do druhé poloviny práce, tedy dle plánu autora práce od suché teorie do praxe. Ta je prezentována reálnými soutěžně-právními případy, které byly pečlivě zvoleny ať už pro svou zajímavost, originalitu či význam, jaký mají pro celý obor vyšetřování a trestání kartelů. Společným elementem všech případů zvolených do této rigorózní práce je úspěšné použití leniency programu jedním z původních členů kartelu, a tedy zjevná ilustrace systému v praxi a případných pokut, kterým se takový žadatel vyhnul. Je zde obsaženo deset zahraničních případů a několik z české praxe, aby bylo možné vidět případné rozdíly. Závěrečná čtvrtina práce pak již pracuje se znalostmi načerpanými předtím, úvodem se snaží popsat stále více aktuální otázku soukromoprávního vymáhání škody, neboť v budoucnu se očekává, že bude lépe fungovat systém tohoto vymáhání a náhrada škody ostatním soutěžitelům (kteří nebyli členy kartelu) případně spotřebitelům bude pro podniky citelnější ztrátou než případné pokuty udělené národními soutěžními úřady případně Evropskou komisí. Dále je poměrně rozsáhle řešena problematika důvěryhodnosti prohlášení žadatelů o leniency, neboť ačkoliv platí doktrína, že se věří někomu, kdo se podáním žádosti sám poškodí (například na pověsti), tak je zjevné, že je možné leniency program použít jako určitou sofistikovanou formu konkurenčního boje, a tedy by důkazy poskytnuté soutěžnímu úřadu pomocí leniency neměly být brány jako absolutní pravda, ale měly by být racionálně zpochybňovány, ačkoliv na nich závisí vyšetřování celého kartelu. Poslední kapitoly pak rozebírají negativa současné leniency obecně, neboť ačkoliv jak plyne z celé práce se kvalita leniency programu výrazně posunula za posledních 20 let, tak má stále svá negativa a bohužel některá negativa přibývají, ať už je to větší složitost a komplexnost, která jde ruku v ruce s globalizací a stále většími kartely pokrývajících větší oblast, nebo výše zmíněné soukromoprávní vymáhání. Tato hrozba je stále způsobila odstrašit společnosti od podání leniency žádosti, neboť i přes to, že se vyhnou pokutě od úřadů, tak hrozí vysoká náhrada škody, zejména u kartelů s dlouhou dobou trvání a velkým objemem dotčeného relevantního trhu. Závěr práce je pak věnován úvahám *de lege ferenda*, kde se autor snaží o popis

"ideálního" leniency systému, který by měl co nejmenší deterrence gap, a tedy co nejvíce motivoval členy kartelu k jeho okamžitému opuštění a podání žádosti o leniency, což by pozitivně přispělo k narovnání celého trhu, který byl předtím kartelem dotčen.